

Mentorja: Borut Juvanec, Domen Zupančič

Pripravila: Andreja Benko

**Eksperimentalni vernakularni objekt, Lipica 2012 /
Experimental vernacular structure, Lipica 2012****Organizacija**

UL Fakulteta za arhitekturo.

Kraj in datum

Lipica, Slovenija. Termin terenske izvedbe: 18. 4. 2012 - 20. 4. 2012; trajanje delavnice (priprava, terenska izvedba, delo v seminarju): 3 mesece; predstavitev naloge: končana hiška v Lipici 20. 4. 2012, ki je trajno izdelana in predana v uporabo kobilarni Lipica in učni poti na njej.

Sodelujoči

Strokovni sodelavci: Boris Čok, Dušan Okorn in Vojko Ražem; **sodelavki:** Andreja Benko, mlada raziskovalka in Larisa Brojan, mlada raziskovalka; **študenti** (višjih letnikov Fakultete za arhitekturo, Univerze v Ljubljani in Erasmus študenti na izmenjavi v Sloveniji): Kristina Maršič, Damir Flego, Enrique Neguernela Vásquez, Eva Villanueva Pantoja, Laura M^o Gómez de Cecilia, Laura Flores Gonzalo, Renata Moreira, Ines Alecrim, Tiago Cabrita, Sergio Alves, Rodrigo Oliver Soriano, Pablo Palomer, Camille Baivier, Laura López Alvarez, Juan Solera, Eva Brunner in Carolina Weber; **javnost:** Revija Kras, Dnevnik, Delo...

Sredstva, pokrovitelji

Luka Koper, Kobilarna Lipica, revija Kras, Unesco, Sazu, Astroni d.o.o., Tolos d.o.o.

Rezultati

Skupina je skupaj z mojstri suhozida - Borisom Čokom, Dušanom Okornom in Vojkom Ražmom, po načrtih prof. dr. Juvanca zgradila tipično kraško hiško na prostoru kobilarne Lipica. Študenta Pablo Palomar in Tiago Cabrito sta na podlagi snemanja dela in fotografij izdelala kratki predstavitveni film, ki je objavljen na internetu.

Delovno gradivo je v končni obliki zbrano v obliki zloženke o delavnici in izvajalcih delavnice. Obenem je o delavnici objavljen na medmrežju.

Večje predstavitve rezultatov delavnice ni bilo objavljenih, saj je delavnica imela dobre odzive tako pri strokovni, kot pri laični javnosti. Delavnico so spremljali tudi različni mediji, ki so potek in rezultate delavnice predstavili tudi širši javnosti.

Odzivi

- Kraško pastirsko zatočišče, <http://www.dnevnik.si/clanek/1042525230> <29.12.2012>;
- Pastirska hiška: http://www.lipica.org/si/files/default/Novice/Kobilarna%202012/%C4%8C%20Nedelo_Pastirska%20hi%C5%A1ka.pdf <29.12.2012>;
- "Vsak kamen se mora dobro uleč": <http://www.primorske.si/Primorska/Srednja-Primorska/Vsak-kamen-se-mora-dobro-ulec.aspx> <29.12.2012>;
- "Vsak kamen se mora dobro uleč": <http://civilnainiciativakras.com/node/1254> <29.12.2012>;
- Kraška hiška, dediščina in eksperiment: <http://www.delo.si/zgodbe/>

nedeljskobranje.kraska-hiska-dediscina-in-eksperiment.html <29.12.2012>;

- Radionica Lipica 2012: www.dragodid.org/radionica-lipica-2012/ <29.12.2012>;
- Hishka - workshop in Lipica from Faculty of architecture of Ljubljana: <http://vimeo.com/41413185> <29.12.2012>

Tema delavnice

Delavnica se je začela v sredo 18. aprila 2012, ko je bila zaradi slabega vremena pomaknjena za teden dni. Študenti in mentorji so se zbrali pri hotelu Maestoso v Lipici, kjer so tudi 3 dni v času trajanja delavnice bivali. Prvi dan so se seznanili s teorijo gradnje v kamnu, prav tako so se poučili o zgodovini kraških kamnitih hišk. Sledil je ogled lokacije, kjer je bila predvidena hiška in priprave na gradnjo. Začelo se je čiščenje terena, zaris dimenzij v tla in sama gradnja hiške. Delo je potekalo izjemno hitro.

V četrtek 19. aprila 2012 so se nadaljevala gradbena dela in proti večeru je hiška že stala. Študenti in trije mojstri suhozida so bili izjemno pridni in hitri pri svojem delu. Pri tem je potrebno povedati da je sama postavitvev kljub hitrosti izjemno kvalitetna, kar se da pripisati mojstrom in številu udeležencev delavnice.

Zadnji dan - v petek 20. aprila 2012 so sledila zaključna dela in popravki na hiški. Hiška je v celoti stala že dan prej. Vreme, ki je pomemben dejavnik pri gradnji je zdržalo brez dežja vse tri dni prav do zaključka delavnice.

Mednarodna delavnica Lipica 2012, je del projekta Kras - Carso. Udeleženci delavnice so bili študenti, ki so prihajali iz Španije, Portugalske, Belgije, Baskije, Nemčije in Slovenije. Pri hotelu Maestoso v Lipici so v mesecu aprilu 2012 dokončali gradnjo tradicionalne kamnite pastirske hiške, ki je nadgradnja primitivnih pastirskih zavetišč pod previsi skal. Obenem je hiška postavljena kot objekt, ki kaže posebno gradbeno kulturo Krasa - tehnika suhozida. Hiške so postavljali pastirji z namenom, da so jih varovale pred slabim vremenom. Uporabljali so posebno tehniko suhozida, gradnjo s kamnom brez dodatnega veziva oz. malte. Pastirska hiška, ki je postavljena v Lipici ima tradicionalne elemente: zračnik, kurišče in oblikovano sedišče. Objekt je zasnovan kot eksperimentalni projekt, nad katerim se bo izvajal znanstveni nadzor in delale različne meritve, v različnih letnih časih (posedek, sprememba oblike, vlažnost, temperatura itd.).

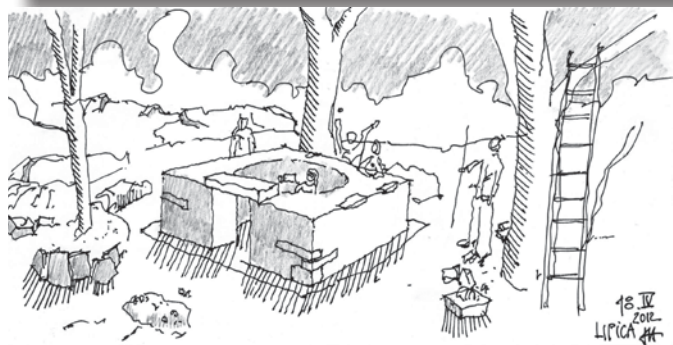

Slika 1: Priprava temelja hiške.

Slika 2: Končana hiška, mojstri za suhi zid: Boris Čok, Dušan Okorn, Vojko Ražem.

Slika 3: Niz skic od zakoličbe do postavitve.

Slika 4: Potek dela od zasnove do postavitve.